

Opgangen af Laks i Kongeå i 2023

Jepsen, Niels; Koed, Anders; Sivebæk, Finn

Publication date:
2024

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Jepsen, N., Koed, A., & Sivebæk, F. (2024). Opgangen af Laks i Kongeå i 2023. DTU Aqua.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Opgangen af laks i Kongeå i 2023

SØNDAG 04 FEB 24 |

I Kongeå blev opgangen af laks estimeret til 722 laks. Dette er en fremgang i forhold til tidligere undersøgelser.

Bestandene af både laks og havørred har tidligere haft svært ved at klare sig i Kongeå, da tre opstemninger i hovedløbet, har givet begrænset adgang til gyde- og opvækstområder samt store tab for nedtrækkende lakse- og ørredsmolt. Den sidste af disse spærringer, ved Jedsted Mølle Dambrug, som hindrede for fiskenes vandringer til næsten hele vandsystemet, blev fjernet i juli 2017. Senere samme år, blev opgangen af laks opgjort til 562.

DTU Aqua undersøgte også bestanden af havørred i Kongeå i 2023 og denne gydebestand er estimeret til 1.682 havørreder og for at få tallet for den samlede opgang skal lægges lystfiskernes stangfangster for hjemtagne havørreder i 2023, som var på 92 havørreder. Gydebestanden af havørred blev i 2017 estimeret til 449 og hertil skal lægges 121 hjemtagne havørreder fra lystfiskeri for at få estimatet for totalopgangen.

DTU Aquas undersøgelse af lakse- og havørredopgangen i Kongeå i oktober-november måned i 2023 kan betragtes som status for bestandene, efter at opgangs fiskene i fem år har haft fri passage til Kongeåens gydeområder, som alle ligger opstrøms Jedsted Mølle Dambrug. I de større tilløb er der ingen betydelige spærringer tilbage, da opstemningerne ved dambrugene Vejen Lille Vandmølle og Vejen Store Vandmølle også er fjernet.

>Undersøgelsen i 2023 viste en beskeden fremgang for laksene, nemlig 671 laks. Dertil skal lægges 51 hjemtagne laks for at få tallet for den totale opgang på 722 laks.

Der blev i første omgang el-fisket og PIT-mærket 110 laks og i anden omgang blev der fanget 310 laks, hvoraf 50 var genfangster.

Gennemsnitslængden af de registrerede laks var 74 cm. Kønsfordelingen var 59 % for hanner og 41 % for hunner.

Af de registrerede laks var 20 % fedtfinneklippet, hvilket betyder, at 20 % af opgangen stammer fra udsatte og mærkede 1/2-års laks. Mærkningsprogrammet, hvor laks udsat i Kongeå bliver mærket ved fedtfinneklipping, startede for få siden, idet det var fra og med 2020, at alle udsatte 1/2-års laks blev fedtfinneklippet. Man kan derfor stadig forvente, at der forekommer umærkede opgangslaks, som stammer fra udsætning.

I forbindelse med ørredundersøgelsen blev der i første omgang fanget og PIT-mærket 89 havørreder og i anden omgang 298 havørreder, hvoraf 15 var genfangster. De fleste ørreder var relativt små og gennemsnitsstørrelsen for alle de registrerede fisk var 54,5 cm, og kun 15 havørreder var over 70 cm.

Sammen med de lokale fiskeplejeansvarlige foretog DTU Aqua en undersøgelse af bestanden af laks og havørred i Kongeåen tilbage i 2009, hvor der blev beregnet en opgang på 306 laks og en gydebestand på 597 havørreder.

I 1994 blev der, i forbindelse med Danmarks Fiskeriundersøgelser og Amtenes Vadehavsundersøgelse beregnet en gydebestanden for havørreder på 643 (202-1.151) og en total opgang på 1.277 (524-2.096) havørreder. I alt blev der optalt 57 laks ved undersøgelsen i 1994.

Laks	Gydebestand	Hjemtaget	Opgang
2023	671 (545-979)	51	722 (596-848)
2017	521 (460-582)	41	562 (501-623)
2009	242 (208-276)	64	306 (272-340)

Havørred	Gydebestand	Hjemtaget	Opgang
2023	1.682 (934-2.430)	92	1.774 (1.026-2.552)
2017	449 (388-510)	121	570 (509-631)
2009	597 (440-754)	–	–

Info: Tallene i parenteser viser det interval, som det "rigtige" tal med 95 % sandsynlighed ligger indenfor.

I 2022 blev der genskabt fri passage for fisk ved Vejen Store Vandmølle. Fiskene fik derved adgang til yderligere ca. 50 kilometer vandløb. Det bidrager til, at fiskebestandene i Kongeå-systemet får genskabt adgang til flere gyde- og opvækstområder.

Af Niels Jepsen, Anders Koed og Finn Sivebæk, DTU Aqua. Institut for Akvatiske Ressourcer

Information om laks

- Laksebestanden i Storå i 2022, 2018, 2015, 2013 og 2010
- Laksebestanden i Skjern Å i 2023, 2022, 2019, 2018, 2017, 2016, 2013, 2011 og 2008
- Laksebestanden i Varde Å i 2019, 2016, 2014, 2012 og 2003
- Laksebestanden i Sneum Å 2020 og 2015
- Laksebestanden i Kongeå i 2017
- Laksebestanden i Ribe Å i 2021, 2017, 2014, 2012 og 2009
- Laksebestanden i Brede Å 2021
- Laksebestanden i Vidå 2020
- Status for laksen og dens forvaltning i Danmark 2017
- Laksens biologi
- Laksesmolt har svært ved at passere kraftværkssø
- Udsætning af laks
- Genetiske undersøgelser af laksebestandene
- National forvaltningsplan for laks
- Opdræt af laks til udsætning
- Trusler mod laksen

- Engelsk rapport om laksens biologi og økologi

Ønsker du at få nyhedsbrev med information om laks så tilmeld dig fiskeplejens nyhedsbrev

[https://www.fiskepleje.dk/nyheder/2024/02/opgangen-af-laks-i-kongeaa-i-2023?
utm_source=newsletter&utm_media=mail&utm_campaign=](https://www.fiskepleje.dk/nyheder/2024/02/opgangen-af-laks-i-kongeaa-i-2023?utm_source=newsletter&utm_media=mail&utm_campaign=)

6 FEBRUAR 2024